

Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmakooste

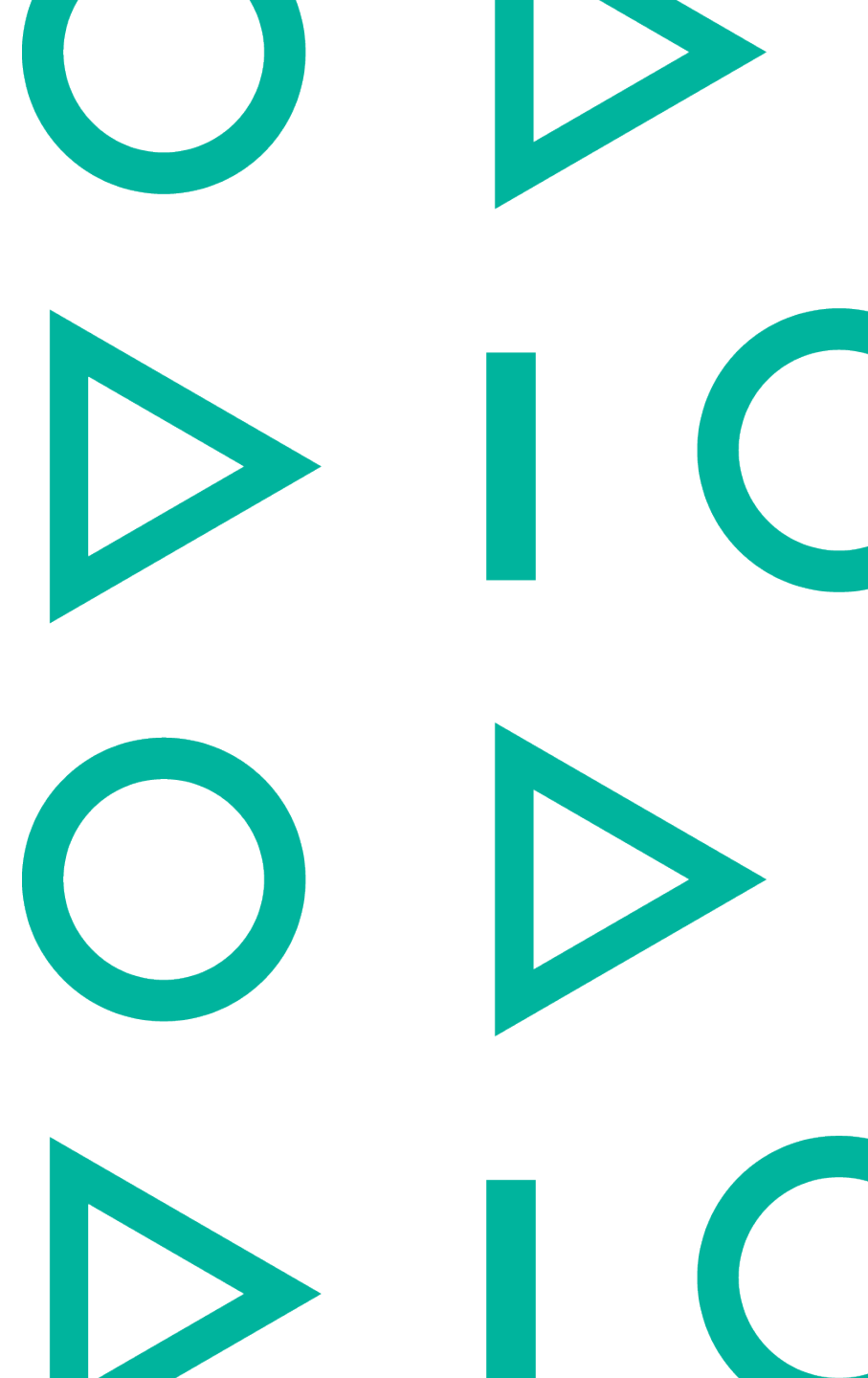
Liikunnallisen elämäntavan paikallisten
kehittämishankkeiden seuranta ja arviointi
2022

Marianne Turunen, Likes, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Elina Tarkiainen, Likes, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Likes
by jamk

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Valtionavustuksen tarkoitus ja painopisteet

Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ja aluehallintovirastojen jakama hankeavustus, jota voivat hakea kunnat sekä varhaiskasvatusta järjestävät rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt.

Avustuksen päätavoitteena on lisätä väestön liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta elämäkulussa, erityisesti vähän liikkuvien osalta. Avustusten avulla tuetaan valtakunnallisten liikunnanedistämishjelmien eli Liikkuvat-kokonaisuuden edistämistä paikallisella tasolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta paikallisten kehittämisavustusten seurannasta ja arvioinnista huolehtii Likes/Jamk.

Vuonna 2022 avustuksen pääpainopisteet olivat Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva aikuinen ja Ikiliikkuja -ohjelmien tavoitteisiin kytkeytyvät toimet. Erityisenä painopisteenä oli varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten henkilöstö. Avustuksen muita hakukohteita olivat esimerkiksi perheliikunta, luontoliikunta ja soveltava liikunta.

(OKM 2022)

Liikkuva varhaiskasvatus -toiminta liikunnallisen elämäntavan paikallisissa kehittämishankkeissa

Liikunnallisen elämäntavan paikallisia kehittämisavustuksia myönnettiin vuonna 2022 yhteensä 158 hankkeelle 3 477 799 euroa.

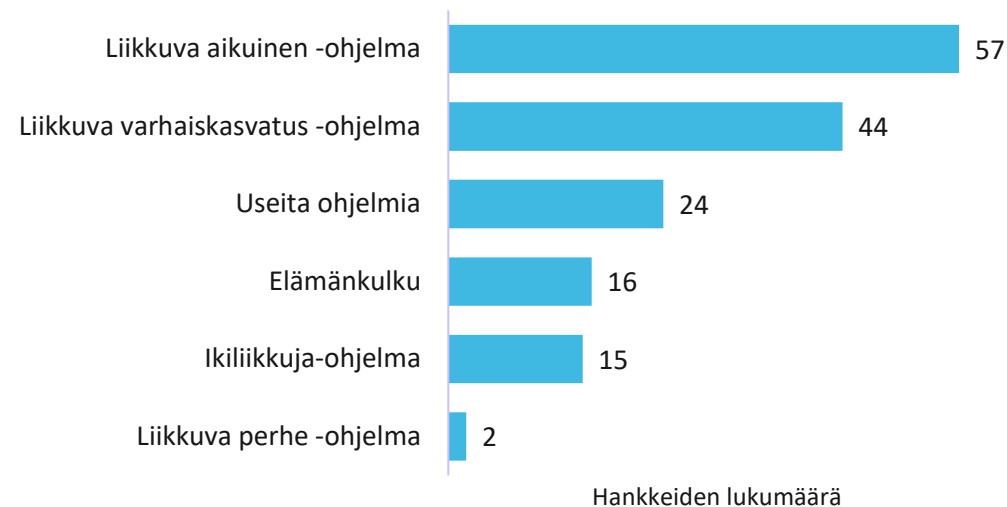
Yhteensä 76 hanketta ilmoitti hankkeen kohdistuvan 5–100 prosenttisesti Liikkuva varhaiskasvatus -toimintaan eli varhaiskasvatuksen liikunnallistamiseen:

100 %	20 hanketta
80–99 %	11 hanketta
51–79 %	10 hanketta
31–50 %	11 hanketta
5–30 %	24 hanketta

Liikkuva varhaiskasvatus -avustushaussa painotettiin varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin liikunnallistamista, varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen ja tietoisuuden lisäämistä, yhteistyötä huoltajien kanssa sekä kuntakoordinaatiota. **Toimintasuunnitelmien perusteella 44 hanketta kohdistui pääosin Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteisiin.**

*Tämän ohjelmakoosteen tiedot tulevat hankehakemuksista, jotka ovat suunnitelmia ennen hankkeen toteutusta.

Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämishankkeet pääasiallisen kohdentumisen mukaan vuonna 2022

Osa useiden ohjelmien hankkeista sisälsi varhaiskasvatuksen yhtenä kohderyhmänä. Elämänkulku-hankkeissa edistettiin yleensä kaikkien kuntalaisten liikkumista ja hyvinvointia.

Liikkuva varhaiskasvatus - hankelista

Taulukko 1. Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmalle kohdentuvat hankkeet.

Kunta	Hanke	Myönnetty avustus	Vaka (%)	Ensisijainen kohderyhmä
Espoo	Varhaiskasvatuksen aktiivinen arki	36 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Hattula	Liikunnallinen elämäntapa	15 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Helsinki	Varhaiskasvatuksen arki liikkuvaksi	42 500 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Ikaalinen	Luonto liikuttaa	21 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Imatra	Liiku ja leiki- iloa päivään	16 300 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Jyväskylä	Liikkuva varhaiskasvatus - Perheiden liikkuva polku	30 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Keitele	Varhaiskasvatuksen liikuntahanke	9 350 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Kirkkonummi	Liiku mun kanssa!	48 800 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Kokemäki	Aistit avoinna...luonnossa liikkuen ja luontoa tutkien	13 500 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Korsholm	Minikids In Action 2	42 250 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Kouvola	FenoMenoo, ilmiöistä liikkumista	71 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Lapinlahti	Liikkuva varhaiskasvatus (jatko)	6 600 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Muonio	Helmiä Tunturin Juurella 3	2 500 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Nurmijärvi	Seikkailijan matkassa- nujamme Nurmijärvellä vol 3	22 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Ruokolahti	Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset	14 600 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Salo	Ihanasti Pihalla	10 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Sastamala	Leiki ja Liiku -Sastamala	17 085 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Savitaipale	Hyppien ja pomppien 2022	5 000 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Ulvila	Ulvilan liikkuva varhaiskasvatus/Yhdessä liikkuen	23 500 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Vantaa	Vantaan liikkuva päiväkotito - Yhdessä eteenpäin	97 215 €	100	Liikkuva varhaiskasvatus
Oulu	Puoli päivää pihalla -hanke	39 526 €	99	Liikkuva varhaiskasvatus
Pargas	Fart på påkarna 2	25 000 €	95	Liikkuva varhaiskasvatus
Pello	Meän porukat kartanolle 2022	5 500 €	95	Liikkuva varhaiskasvatus

Seuraavissa taulukoissa ovat hankkeet, jotka kohdistuivat Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteisiin.

Hankkeista 44 kohdisti toimintansa pääasiallisesti Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteisiin (taulukko 1). Hankkeista 32 sisälsi varhaiskasvatuksen yhtenä kohderyhmänä muiden ohella (taulukko 2).

Taulukot: Sarakkeet 1–4 ovat suoraan hankehakemuksista. Näistä sarake 4 on hakijan arvio varhaiskasvatuksen osuudesta hankkeen kohderyhmistä. Sarake 5 on seurannan toteuttajan (Likes) arvio hankkeen ensisijaisesta kohderyhmästä hankkeen toimintasuunnitelman perusteella.

Seinäjohti	Porukalla luontoon	34 900 €	90	Liikkuva varhaiskasvatus
Malax	Rörelserikt liv	80 500 €	89	Liikkuva varhaiskasvatus
Toholampi	LILLI-lisää liikuntaa 3	13 000 €	85	Liikkuva varhaiskasvatus
Kokkola	Iloa ja liikettä pienille / Glädje och rörelse för barn	12 000 €	84	Liikkuva varhaiskasvatus
Pori	Varhaiskasvatuksen liikuntapolku	27 283 €	83	Liikkuva varhaiskasvatus
Porvoo	Liikkuvat Lillit ja Vikkelät Viikarit vauhdissa	60 000 €	82	Liikkuva varhaiskasvatus
Liperi	Hei me kaikki liikutaan!	12 018 €	80	Liikkuva varhaiskasvatus
Mäntsälä	Liikkuva Mäntsälä 2025	35 000 €	80	Liikkuva varhaiskasvatus
Luumäki	Lisää liikettä varhaiskasvatuksen lapsille, perheille ja työntekijöille	3 800 €	75	Liikkuva varhaiskasvatus
Alavus	Luonto lisää liikettä	16 000 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Kannus	Askeleita hyvinvointiin 3	28 222 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Karvia	Willi Werkosto - iloa liikunnasta 3	7 100 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Kotka	Myö liikkuen leikitää ulkoon ja sisäl	32 675 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Larsmo	Rörelseglädje - Hållbara barn del 2	21 375 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Orivesi	Liikkuva varhaiskasvatus 3	15 000 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Pornainen	Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, jatkohakemus	25 000 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Pyhtää	Ketun kanssa ketteräksi	15 000 €	70	Liikkuva varhaiskasvatus
Pälkäne	Tanssipajat 2022 -Tanssiliikunnan juurruttaminen	7 730 €	60	Liikkuva varhaiskasvatus
Tornio	Pälkäneen varhaiskasvatukseen	15 000 €	50	Liikkuva varhaiskasvatus
Taipalsaari	Lisää liikuntaa	3 500 €	45	Liikkuva varhaiskasvatus
Sonkajärvi	Koko ikä liikettä! Taipalsaarella 2.0	3 491 €	5	Liikkuva varhaiskasvatus
Sonkajärvi	Liikkuvien ihmisten Sonkajärvi	3 491 €	5	Liikkuva varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus osana muiden painopisteiden hankkeita

Taulukko 2. Hankkeet, joissa varhaiskasvatus on yhtenä kohderyhmänä, mutta ei pääpainopisteenä (32 hanketta).

Näissä hankkeissa oli huomioitu joko useita Liikkuvat-ohjelmia samassa hankkeessa, koko kunnan väestöä läpileikkaavasti tai pääasiassa aikuiskohderyhmää. Hankkeiden tavoitteet olivat hyvin vaihtelevia:

- » Lasten ja ikäihmisten vastualueiden yhteistyö
- » Perheliikuntaneuvonnan kehittäminen
- » Päättäneen Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen hyvien käytäntöjen jatkaminen tai painopisteen siirtäminen perheisiin ja vapaa-aikaan.
- » Kunnan liikuntatarjottimen ja matalan kynnyksen arkiliikunnan kehittäminen kaikenikäisille kuntalaisille.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö oli pääkohderyhmänä 16 hankkeessa, joita ei ole lueteltu tässä yhteydessä. Lisätietoja näistä hankkeista Liikkuva aikuinen -ohjelmakoosteessa.

Taulukko 2. Hankkeet, joissa varhaiskasvatus on yhtenä kohderyhmänä, mutta ei pääpainopisteenä.

Kunta	Hanke	Myönnetty avustus	Vaka (%)	Ensisijainen kohderyhmä
Rautavaara	Kohti liikunnallisempaa Rautavaaraa	9 166,50 €	50	Liikkuva aikuinen
Eurajoki	Eurajoki liikkeelle	17 315 €	50	Liikkuva perhe
Hollola	Päivän päätteeksi -Liikuntakerhot alle kouluikäisille ja heidän perheille	12 500 €	50	Liikkuva perhe
Kuhmoinen	Hyvinvointia ja toimintakykyä liikunnalla 3	7 000 €	50	Useita ohjelmia
Lohja	Liikkuva Lohja - Lasten, nuorten ja perheiden liikunta- ja hyvinvointineuvonta	18 500 €	40	Liikkuva aikuinen
Sievi	Hyvällä mielellä liikkumaan - hanke	23 136 €	40	Liikkuva aikuinen
Raisio	Liikkuen läpi elämän Raisiossa	50 225 €	35	Useita ohjelmia
Siikajoki	Lysti liikkuu kaiken ikää	54 761 €	34	Useita ohjelmia
Kannonkoski	Virtaa ja voimaa vedestä - tehoa tanssista	32 260 €	33	Elämäntietä
Heinola	Kävellen ja pyöräillen liisää liikettä Heinolaan	15 000 €	30	Elämäntietä
Kärkölä	Liikkuva Kärkölä 2021-2023	33 000 €	30	Elämäntietä
Parkano	Liikuntaneuvonta hyvinvointirakenteissa	18 250 €	30	Liikkuva aikuinen
Virrat	Soveltavan liikunnan jalkauttaminen Virroille	3 500 €	30	Muu lapset ja nuoret
Vesanto	Liikunnan riemua eri-ikäisille kuntalaisille	9 300 €	30	Useita ohjelmia
Konnevesi	YKS-KAKS-KOLME, KONNEVESI KUNTOON 2.0	30 825 €	25	Useita ohjelmia
Ranua	Etsivä liikunta III	12 000 €	25	Useita ohjelmia
Halsua	Liikuntaa letkeästi	10 000 €	20	Elämäntietä
Joutsa	Hyvinvointia liikunnasta	16 000 €	20	Elämäntietä
Orimattila	Liikkuva arki Orimattilassa 2022	30 760 €	20	Elämäntietä
Padasjoki	Hyvinvointia luontoliikunnasta elämäntieteen eri vaiheissa	10 000 €	20	Elämäntietä
Utsjoki	Liikkuva ja hyvinvoiva Utsjoki 2	15 329,57 €	20	Elämäntietä
Pomarkku	Passi Terveysteen	9 179 €	20	Liikkuva aikuinen
Asikkala	Sinä päätät omasta hyvinvoinnistasi! Asikkalan liikunnallisen elämäntieteen hanke vuodelle 2022.	37 000 €	20	Useita ohjelmia
Lempäälä	Liikkuva Lempäälä 3	7 700 €	20	Useita ohjelmia
Myrskylä	Arkiliikuntaa osana hyvinvointia Myrskylässä	26 400 €	10	Elämäntietä
Vantaa	Aktiivinen elämäntietä - Liikkuva Vantaa	105 000 €	10	Elämäntietä
Hartola	Hartola ja Sysmä liikkeelle	20 000 €	10	Liikkuva aikuinen
Keminmaa	Keminmaan liikuntaneuvonnalle tehdyn palveluketjun toteuttaminen ja asiakastyön kehittäminen	16 450 €	10	Liikkuva aikuinen
Pornainen	Luonto- ja lähiliikunnasta aktiivisuutta arkeen Pornaisissa	9 500 €	10	Liikkuva aikuinen
Rusko	Liikunnasta elämäntietä	10 000 €	10	Liikkuva aikuinen
Ylitornio	Liikheele!	26 850 €	10	Useita ohjelmia
Kemi	Liikkuminen on Makiaa - Kemissä!	50 000 €	5	Liikkuva aikuinen

Liikkuva varhaiskasvatus: yhteenveto

44

Hankkeiden lukumäärä

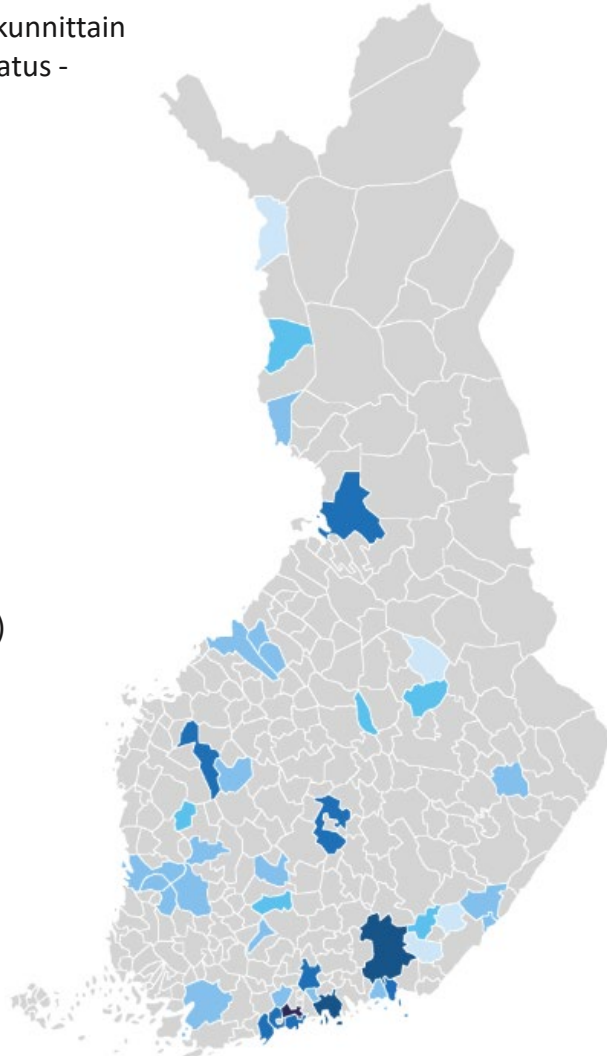
44

Kuntien lukumäärä

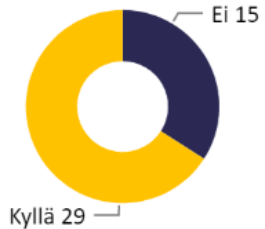
1,082,820 €

Myönnetty avustus

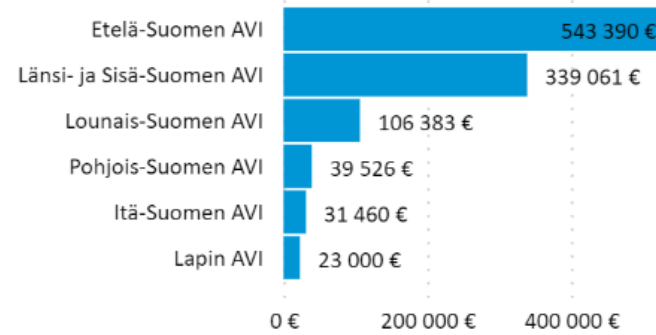
Myönnetty avustus kunnittain
Liikkuva varhaiskasvatus -
hankkeisiin

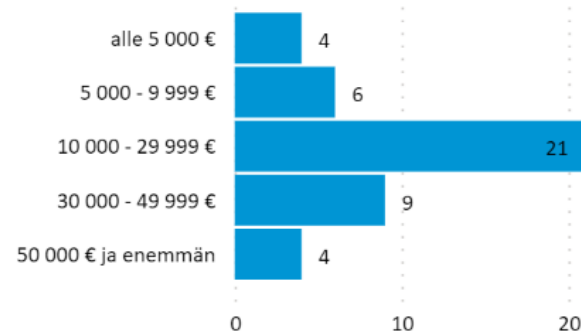
Jatkava hanke (kyllä/ei)

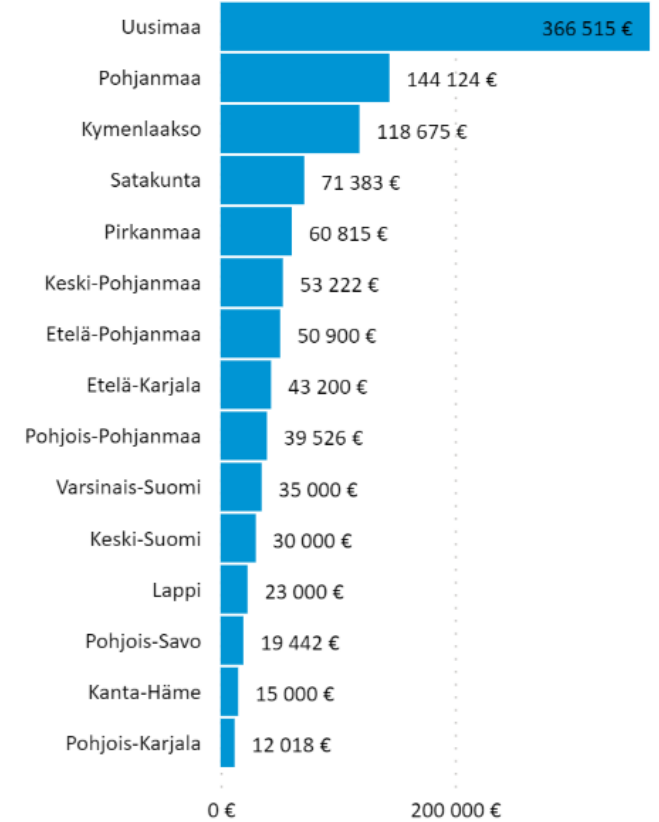
Myönnetty avustus AVI-alueittain Liikkuva
varhaiskasvatus -hankkeisiin

Hankkeiden lukumäärä Liikkuva varhaiskasvatus -
hankkeisiin myönnetyn avustussumman mukaan

Myönnetty avustus maakunnittain Liikkuva
varhaiskasvatus -hankkeisiin

*osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Menestystekijät

OKM on yhteistyössä Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman kanssa listannut menestystekijöitä hakuilmoituksen yhteyteen ohjaamaan hanketoimintaa. Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeet olivat yleensä huomioineet menestystekijät hankkeen tavoitteissa ja toimintasuunnitelmissa.

1) Liikunnallinen toimintakulttuuri

Liikunnallista toimintakulttuuria kehitettiin hankkeissa useilla samanaikaisilla toimenpiteillä. Toimenpiteitä integroitiin varhaiskasvatuksen arkeen esimerkiksi liikunnan vuosikellolla, henkilöstön kouluttamisella ja liikuntavastaavilla. Hyviä käytäntöjä kuultiin hankekoordinaattorin verkostojen kautta lähikunnista sekä muista hankkeista.

2) Henkilöstön osaamisen lisääminen

Henkilöstön osaamista lisättiin liikunta-aiheisilla koulutuksilla. Koulutusten teemoja olivat esimerkiksi motoriset taidot, metsäpedagogiikka ja liikuntaleikkikoulu. Noin kymmenesosa hankkeista aikoi vahvistaa myös johtajien tietopohjaa koulutuksilla, työpajoilla ja hyödyntämällä johtajien käsikirjaa.

3) Kuntakoordinaatio

Kuntakoordinaatorakennetta ei kuvattu useimmissa hankesuunnitelmissa kovinkaan tarkasti. Hankekoordinaattoreiden työaika oli joko koko- tai osa-aikainen. Koordinaattoreiden työkuvaan kuului muun muassa verkostotapaamisiin osallistumista, varhaiskasvatusyksiköiden kiertämistä ja liikuntasuunnitelmien tekemistä. Yhteistyötä hankkeet luettelivat keskimäärin neljän yhteistyötahon kanssa. Yleisimpiä yhteistyötahoja olivat paikalliset liikunta- ja urheiluseurat.

4) Huoltajien tietoisuuden lisääminen ja yhteistyö

Huoltajia pyydettiin vastaamaan kyselyihin ja osallistumaan hanketoimintaan. Huoltajat osallistuivat hanketoimintaan vanhempainilloissa, tapahtumissa sekä neuvola- tai liikuntapalvelujen kautta. Vasu-keskusteluja voitiin käyttää väylänä keskustella lapsen hyvinvoinnista ja liikkumisesta huoltajien kanssa.

5) Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus huomioitiin melko usein hankkeiden tavoitteissa. Konkreettisia toimenpiteitä sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi ei hankesuunnitelmissa juuri kuvattu tai niiden vaikutukset olivat epäselviä. Esimerkiksi luonnossa liikkumisen tai varhaiskasvatuksen rakenteiden todettiin lähtökohtaisesti ehkäisevän syrjintää. Muutamissa hankkeissa kehitettiin soveltavaa liikuntaa.

Toimenpiteet

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden tavoitteena oli mahdollistaa lasten suositusten mukainen liikkuminen varhaiskasvatuspäivän aikana ja juurruttaa sitä tukeva toiminta.

Lisätavoitteita olivat henkilöstön osaamisen lisääminen ja perheiden yhteisen liikkumisen edistäminen.

Yleisimmät toimenpiteet olivat henkilöstön koulutus, kunnan sisäisten verkostojen vahvistaminen, liikuntavälineiden hankinta sekä tapahtumien järjestäminen lapsille ja perheille.

*osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden toimenpiteet hankesuunnitelmissa (n=44)

Hankkeiden koko

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden yleiskuvaus myönnetyn avustuksen mukaan

Pieni hanke	Keskikokoinen hanke	Suuri hanke
Avustus <10 000 € (n=10)	Avustus 10 000–29 999 € (n=21)	Avustus 30 000–100 000 € (n=13)
<p>Pienissä Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa suunniteltiin usein liikunnan vuosikellon toteutusta. Lisäksi suunniteltiin monenlaisia tapahtumia, välinehankintoja, koulutusta ja yhteistyön kehittämistä.</p> <p>Toimenpiteet olivat Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan menestystekijöiden mukaisia.</p> <p>Pienten hankkeiden budjeteissa kulut jakautuivat melko tasaisesti eri tarkoituksiin. Palkkoihin ei käytetty yhtä suurta osaa budjetista kuin suuremmissa hankkeissa.</p> <p>Pieniä avustuksia myönnettiin väestömäärältään pieniin kuntiin. Hankkeisiin osallistui yhteensä 1 647 lasta 36 varhaiskasvatusyksikössä. Keskimäärin tavoiteltiin yhteensä 592 osallistujaa per hanke.*</p>	<p>Keskikokoisissa Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa suunniteltiin usein toimia tiedon lisäämiseksi varhaiskasvatuksessa ja perheissä.</p> <p>Yleisesti toimenpiteet olivat samanlaisia pienten hankkeiden kanssa, mutta suunnitelmat sisälsivät useammin strategisia näkökulmia.</p> <p>Keskikokoiset hankkeet budjetoivat palkkoihin yli puolet kokonaiskustannuksistaan. Osuus oli samansuuruinen suurten hankkeiden kanssa.</p> <p>Keskikokoisia hankkeita toteutettiin kaikenkokoisissa kunnissa. Hankkeisiin osallistui yhteensä 16 827 lasta 351 varhaiskasvatusyksikössä. Keskimäärin tavoiteltiin 840 osallistujaa per hanke.*</p>	<p>Suurissa Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa olennaisia teemoja olivat tietoisuuden ja osaamisen vahvistaminen, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä verkostotyö.</p> <p>Suuria hankkeita toteutettiin eniten väestömäärältään suurissa kunnissa, joissa varhaiskasvatusyksiköitä osallistui toimintaan useita kymmeniä (20–171).</p> <p>Hankkeissa tehtiin toimia kaikkien lasten yhdenvertaisten liikkumismahdollisuuksien eteen. Oman lähiympäristön liikuntamahdollisuuksien hyödyntämiseen kannustaminen mainittiin usein. Yksittäiset toimenpiteet olivat yleensä samankaltaisia kuin pienemmissä hankkeissa.</p> <p>Hankkeisiin osallistui yhteensä 76 546 lasta 826 varhaiskasvatusyksikössä. Keskimäärin tavoiteltiin 6 347 osallistujaa per hanke.*</p>

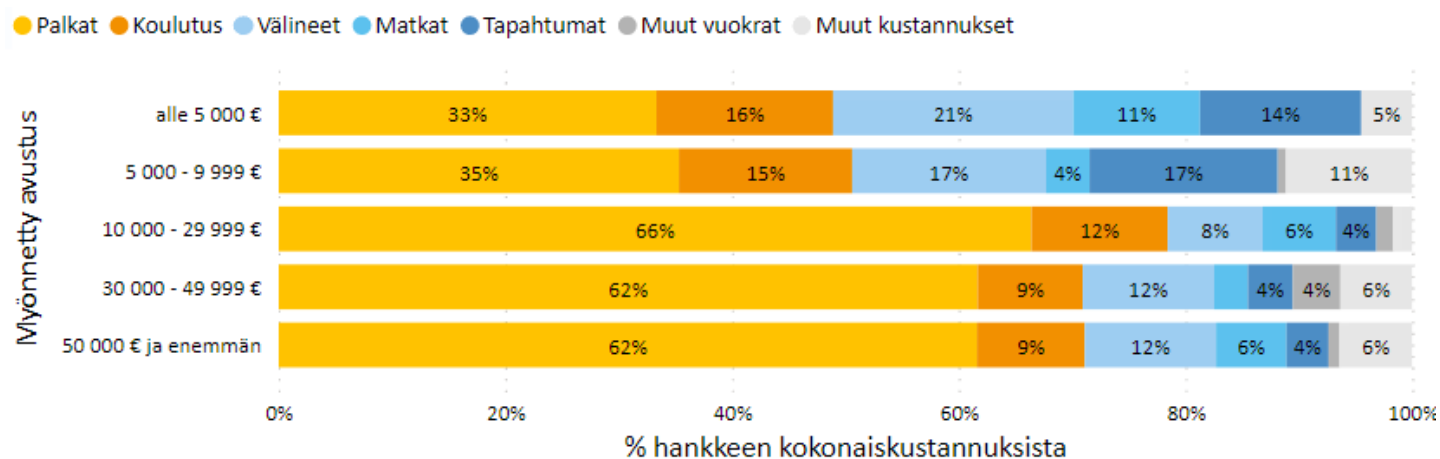
*osallistujamäärien ilmoittamiskäytännöissä oli eroavaisuuksia hankkeiden välillä. Lukuja tulee tulkita suuntaa antavina. Tiedot ovat suunnitelmavaiheesta.

Kustannusarviot

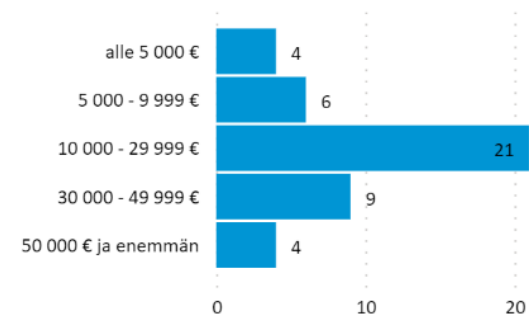
Suurin osa hankkeiden kustannuksista oli palkkoja. Palkkakustannuksiin budjetoitiin yli puolet keskiuurten ja suurten Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden kokonaiskustannuksista. Hankekoordinointi ja verkostotyö korostuivat suurten hankkeiden hankekuvailuissa verrattuna pienempiin hankkeisiin. Pienissä hankkeissa kokonaiskustannukset jakautuivat tasaisemmin eri kustannuslajeihin.

Koulutuksiin ja välineisiin budjetoitiin toiseksi eniten kustannuksia kaikenkokoisissa Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa. Tapahtumia järjestettiin suuressa osassa hankkeita, mutta ne toteutettiin pienellä budjetilla.

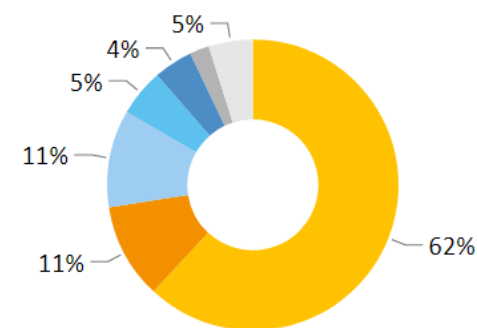
Suunniteltu kustannusten jakautuminen eri kokoluokan Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa (% kokonaiskustannuksista)

Hankkeiden lukumäärä myönnetyn avustussumman mukaan

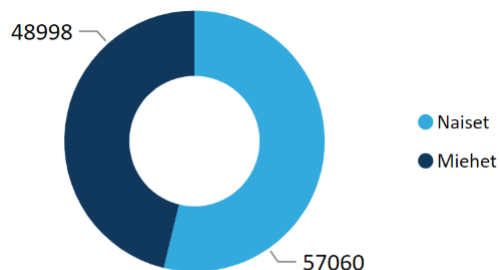
Suunniteltu kustannusten jakautuminen Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa (% kokonaiskustannuksista)

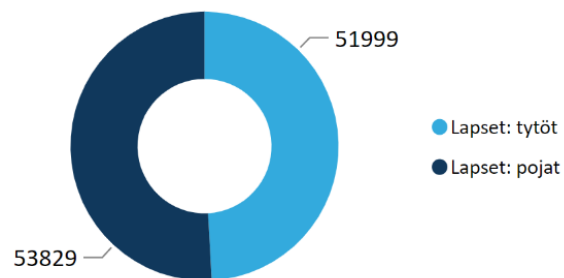
*osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Osallistujat

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden osallistujien lukumäärä sukupuolittain (n=44)

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä kaikissa hankkeissa, joissa varhaiskasvatukseen on suunniteltu toimenpiteitä (n=76)

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeet

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeet tavoittelivat yhteensä 106 058 osallistujaa (naisia 46 % ja miehiä 54 %). Yksittäisen hankkeen toiminta kohdistettiin vähimmillään 96 osallistujaan ja enimmillään 27 192 osallistujaan.*

Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat keskimäärin 14 €/osallistuja. Vähimmillään hankkeen budjetti oli 2 €/osallistuja ja enimmillään 218 €/osallistuja.

Kaikki hankkeet, joissa varhaiskasvatus mukana

Toimintaa oli yhteensä 1 374 varhaiskasvatusyksikössä (76 hanketta). Toimintaan osallistui yhteensä 105 828 lasta (tytöt 49 %, pojat 51 %).

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeisiin (n=44) osallistui yhteensä 95 020 lasta ja muihin hankkeisiin (n=32) yhteensä 10 808 lasta. Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeisiin osallistui lapsia vähimmillään 80 ja enimmillään yli 27 000.

*Osallistujamäärien ilmoittamiskäytännöissä oli eroavaisuuksia hankkeiden välillä. Lukuja tulee tulkita suuntaa antavina.

Osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Yhteistyö

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeista 95 prosenttia suunnitteli yhteistyön ja verkostojen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.

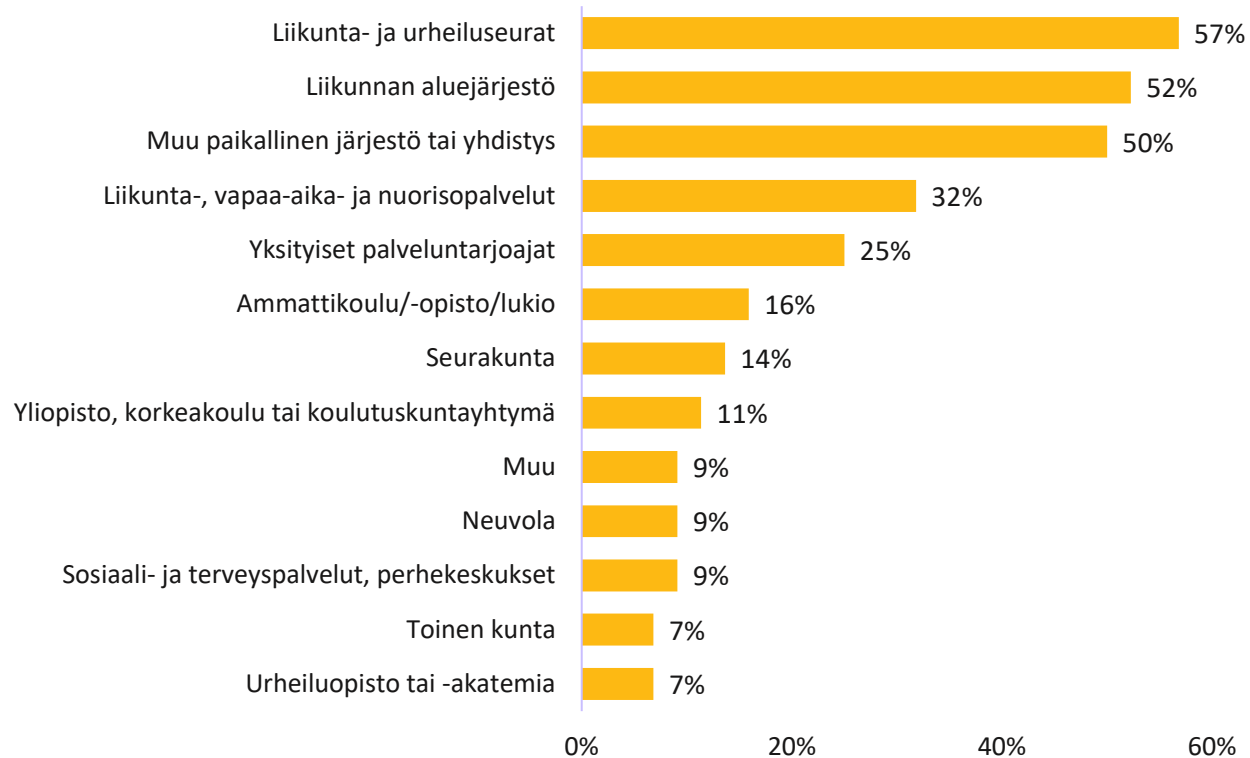
Yleisimpiä yhteistyötahoja olivat liikunta- ja urheiluseurat, liikunnan aluejärjestöt sekä muut paikalliset järjestöt tai yhdistykset.

Suunnitelmat koskivat yhteistyön aloittamista, verkostojen rakentamista, palvelusektorirajat ylittävien suhteiden vahvistamista ja työnjaon vakiinnuttamista.

Yhteistyön tuloksina suunniteltiin koulutuksia henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistämiseen, pihasuunnittelua, perheliikuntaa sekä vanhempainiltoja, tapahtumia ja kampanjoita.

Yhteistyötahotiedot perustuvat hakemusvaiheessa ilmoitettuihin tietoihin. Osa hankkeista ei nimennyt tahoja, ja osa ilmoitti kumppanien tarkentuvan myöhemmin.

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden yhteistyötahot hankesuunnitelmissa (n=44)

*osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Vakiintuminen ja vaikutusten arviointi

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden tavoitteissa ja toimintasuunnitelmissa mainittiin usein toiminnan integroiminen osaksi varhaiskasvatuspäivää.

Neljännes hankkeista ei maininnut vakiinnuttamista nimeltä, mutta nämäkin hankkeet kuvasivat toimenpiteitä, joiden on havaittu edesauttavan toiminnan integroitumista arkeen.

Hankkeet vakiinnuttivat yleensä niitä toimia, jotka oli aiempina hankevuosina havaittu toimiviksi. Hankkeet suunnittelivat myös etukäteen, että tulevan hankkeen hyväksi havaitut käytännöt tullaan juurruttamaan.

Vakiintumista tuettiin esimerkiksi vuosikellolla, toimintasuunnitelmillä, koulutuksilla ja verkostotyöllä. Ohjausryhmän tehtävä oli käydä keskustelua hankkeen etenemisestä ja vaikutusten arvioinnista.

Mittareita hankkeiden vaikutusten arvioinnissa:

- Nykytilan arviointi -työkalu (täyttämiset, tulokset)
- Palaute lapsilta ja vanhemmilta
- Palaute koulutuksista henkilöstöltä
- Kyselyt
- Liikunnallisen toiminnan määrä
- Koulutuksiin osallistuneiden kasvattajien määrä
- Verkostoon osallistuvien yksiköiden ja henkilöiden määrä
- Tapahtumiin osallistuvien perheiden määrä
- Tapahtumien määrä
- Lasten taitojen (motoriset, hyvinvointi) ja liikkeen mittaaminen
- Vuoropuhelu lasten kanssa
- Kunnan oma arviointilomake

*osuudet on laskettu 44 Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeen tiedoista. Tiedot ovat hankkeiden suunnitelmavaiheesta.

Lisätietoa

Marianne Turunen

Tutkija

Strateginen tietotuotanto

Likes | Hyvinvointiyksikkö, Jamk

marianne.turunen@jamk.fi

Elina Tarkiainen

Ohjelmakoordinaattori

Liikkuva aikuinen -ohjelma

Likes | Hyvinvointiyksikkö, Jamk

elina.tarkiainen@jamk.fi

likes.fi

Avustukset

aviavustukset.fi

Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma

liikkuvavarhaiskasvatus.fi

Viittaus: Marianne Turunen & Elina Tarkiainen. 2022. Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmakooste. Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämishankkeiden seuranta ja arviointi 2022. Likes, Jyväskylän ammattikorkeakoulu.